UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Guía Docente			
Datos Identificativos			**2023/24**
Asignatura (*)	Formación profesional e mercado laboral	**Código**	652606611
Titulación	5 Mestrado Universitario en Profesorado de Educación Secundaria: Formación e Orientación Laboral		

Descriptores				
Ciclo	**Período**	**Curso**	**Tipo**	**Créditos**
Mestrado Oficial	Anual	Primeiro	Obrigatoria	4

Idioma	Galego		
Modalidade docente	Presencial		
Prerrequisitos			
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación		
Coordinación	Pérez Crego, María Cristina	**Correo electrónico**	cristina.pcrego@udc.es
Profesorado	Arza Arza, Neves Pérez Crego, María Cristina	**Correo electrónico**	neves.arza@udc.es cristina.pcrego@udc.es
Web			
Descrición xeral	Esta materia ten como finalidade que o alumnado coñeza a estrutura e organización da formación profesional e que comprenda a sua relación co mercado laboral e a súa importancia para a función orientadora que lle compete o profesorado da especialidade de FOL. A tarefa que se propón é un estudo de caso que esixe a aplicación e afondamento nas temáticas que se abordan na materia.		

Competencias / Resultados do título	
Código	**Competencias / Resultados do título**
A15	CE-E1)Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización.
A16	(CE-E2)Coñecer os contidos que se cursan nos respectivos ensinos.
A17	(CE-E3)Coñecer a historia e os desenvolvementos recentes das materias e as súas perspectivas para poder transmitir unha visión dinámica das mesmas.
A18	(CE-E4)Coñecer contextos e situacións en que se usan ou aplican os diversos contidos curriculares
A29	CE-E15) Coñecer a evolución do mundo laboral, a interacción entre sociedade, traballo e calidade de vida, así como a necesidade de adquirir a formación axeitada para a adaptación apropiada e permanente das distintas profesións (FP).
A31	(CE-P2) Acreditar un bo dominio da expresión oral e escrita na práctica docente
A34	(CE-P5) Coñecer a tipoloxía empresarial correspondente aos sectores produtivos e comprender os sistemas organizativos máis comúns nas empresas (FP)
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	**Competencias / Resultados do título**		
Describir as modalidades de formación profesional, a vinculación entre elas, a súa estrutura , o sistema de acceso e as saídas profesionais e aplicar estos coñecementos na proposta de itinerarios formativos.	AP15 AP16 AP17 AP18 AP29		
Comprender e utilizar axeitadamemnte a terminoloxía relativa ao mercado laboral e á formación profesional.	AP16 AP31		CM7
Deseñar un itinerario de formación incorporando a perspectiva de xénero e a análise do mercado profesional.	AP17		CM4

Buscar, seleccionar e utilizar as fontes de información para elaborar un itinerario de formación.	AP18		CM3
Valorar e comprender a necesidade de incorporar o enfoque de xénero na formación profesional e saber como se pode integrar	AP15 AP16 AP17 AP18 AP29		CM4
Caracterizar a evolución e os trazos actuáis do mercado laboral e analizar a súa relación co proceso de precarización laboral e a perda de dereitos laborais	AP15 AP16 AP17 AP18 AP29		CM4
Analizar a tipoloxia e sistemas organitivos empresarias e valorar as súas implicacións para o proxecto profesional.	AP34		CM3 CM4
Utilizar e valorar as tecnoloxías dixitais para a busca, elaboración, presentación e difusión de información e recursos didácticos .			CM3 CM6 CM7
Utilizar e constrastar distintas fontes de información que lle permiten exercer unha cidadanía crítica e formular e valorar solucións orientadas ao ben común	AP17 AP29		CM4
Identificar as necesidades de formación vinculadas ós contidos da materia e ás competencias profesionais da titulación e coñecer recursos e ofertas para a formación.	AP18		CM7

Contidos	
Temas	**Subtemas**
Tema 1. Formación profesional e mercado laboral	-Organización e estrutura da formación profesional. - Formación profesional inicial e formación profesional para o emprego - As competencias clave - Recoñemento, avaliación e acreditación das cualificacións - - A formación profesional no marco das políticas educativas e de emprego da unión europea. - Organismos e institucións galegos, estatais e europeos do ámbito da Formación Profesional. - Historia e evolución do traballo. - Evolución e características do mercado laboral. - A formación ao longo da vida. - A perspectiva de xénero na Formación Profesional.
Tema 2. Mercado laboral e políticas de emprego	Conceptos básicos de referencia - Mercado laboral: concepto e compoñentes - Tendencias na evolución do mercado laboral - Trazos actuais do Mercado Laboral e crise de emprego - Fontes de información sobre o Mercado Laboral - As políticas activas de emprego

Planificación				
Metodoloxías / probas	**Competencias / Resultados**	**Horas lectivas (presenciais e virtuais)**	**Horas traballo autónomo**	**Horas totais**
Análise de fontes documentais	A15 A16 A17 A29 C4 C7	3	20	23
Portafolios do alumno	A16 A17 A18 A31 A34 C3 C4 C7	0	15	15

Estudo de casos	A18 A34 C6	3	16	19
Sesión maxistral	A15 A16 A17 A18 A29 A34 C3 C4 C7	15	0	15
Proba de ensaio	A16 A17 A18 A29 C4 C7	2	6	8
Presentación oral	A18 A31	5	7	12
Atención personalizada		8	0	8
***Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado**				

Metodoloxías	
Metodoloxías	**Descrición**
Análise de fontes documentais	O alumnado usará fontes bibliográficas e webgráficas para afondar nas temáticas expostas nas sesións maxístrais, na realización dos estudos de casos, o portafolio e a presentación oral. As webs instititucionais son unha parte importante das fontes documentais que se van utilizar.
Portafolios do alumno	O alumnado elaborará un informe sobre as aprendizaxes adquiridas e a súa vinculación coa función docente e orientadora do profesorado da especialidade de FOL. Incorporará ademais os traballos desenvolvidos na aula. Este portafolio será dixital.
Estudo de casos	O alumnado elaborará un itinerario formativo e laboral basándose nun caso práctico, no que terá que incorporar as aprendizaxes adquiridas ao longo dos exercicios realizados na clase, entre os que se atopana a perspectiva de xénero e o estudo do mercado laboral
Sesión maxistral	O profesor exporá dunha maneira sintética e con distinto nivel de profundidade os contidos que se abordan na materia. As sesións maxistrais desenvolveranse a través de teams.
Proba de ensaio	Consta dunha única pregunta na que o alumando ten que sintetizar e relacionar os contidos abordados coa función orientadora do profesorado de FOL. De ser o caso, esta proba se realizará a través de moodle.
Presentación oral	O alumnado realizará presentacións orais do estudo de caso para desenvolver a competencia de falar en público e a capacidade de organización e síntese da información. De ser o caso, esta presentación de desenvolverá a través de teams.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Estudo de casos	A atención personalizada está vinculada, principalmente, ao estudo de caso. A súa finalidade e facer un seguimento do traballo do alumnado e proporcionar as orientacións necesarias para a súa realización, poñendo en xogo unha avaliación procesual e formativa. O alumnado con dispensa académica realizará os traballos e tarefas de forma individual e terá atención personalizada no horario de titorías a través de TEAMS. É obrigatoria a asistencia dúas titorias, a primeira para explicar e resolver dúbidas sobre as tarefas a realizar e a segunda para o seguimento das tarefas propostas.

Avaliación			
Metodoloxías	**Competencias / Resultados**	**Descrición**	**Cualificación**
Estudo de casos	A18 A34 C6	O alumnado elaborará un itinerario formativo e laboral basándose nun caso práctico, no que terá que incorporar as aprendizaxes adquiridas ao longo dos exercicios realizados na clase, entre os que se atopana a perspectiva de xénero e o estudo do mercado laboral	40

Portafolios do alumno	A16 A17 A18 A31 A34 C3 C4 C7	O portafolio estará formado polos traballos realizados na clase e que están relacionados co estudo de caso, así como un informe final das aprendizaxes adquiridas no que se reflictirá: Aprendizaxes adquiridas na materia (que sabía /que aprendín/ en que seguir formándome); Relación/vinculación das aprendizaxes realizadas coas distintas materias cursadas no máster; Aspectos da materia para observar no Practicum; Reflexións sobre o traballo en grupo (estudo de caso) e aprendizaxes realizadas, avaliando o funcionamento do grupo e aos seus participantes; Reflexións sobre a materia e aspectos a mellorar	30
Proba de ensaio	A16 A17 A18 A29 C4 C7	O alumnado desenvolverá un ensaio sobre os contidos teóricos abordados na materia.	30

Observacións avaliación

ASISTENCIA A asistencia ás aulas é obrigatoria. O alumnado con dispensa académica asistirá as aulas que se indiquen (30% do total).
O alumnado con asistencia regular, que non acuda a unha clase na que se realice algunha actividade, terá que facela individualmente e entregala no prazo indicado na clase. REQUIRIMENTOS PARA APROBAR A MATERIA
A cualificación final será o resultado da puntuación obtida nas tres actividades de avaliación (portafolio, estudo de casos e proba de ensaio). Para superar a materia hai que obter a metade da cualificación en cada unha delas. Se non se realiza algunha das tres actividades a cualificación será de NP.
Na segunda oportunidade recuperanse as partes non superadas na primeira oportunidade.

ALUMNADO CON RECOÑECEMENTO DE DISPENSA ACADÉMICA
Segundo o establecido na " NORMA QUE REGULA O RÉXIME DE DEDICACIÓN AO ESTUDO E A PERMANENCIA E A PROGRESIÓN DOS ESTUDANTES DE GRAO E MÁSTER UNIVERSITARIO NA UNIVERSIDADE DA CORUÑA (aprobada polo Consello Social do 04/05/2017):

1. Deberá poñelo en coñecemento do docente na primeira semana de clase, ou, se isto non fora posible, nun prazo non superior a 7 días desde que lle fora concedido o recoñecemento. 2. Terán que realizar, individualmente, todas as actividades/traballos propostos ao longo do curso e entregalos nas datas establecidas polo docente. 3. Os requisitos para superar a materia son os mesmos que para o resto do alumnado: obter a metade da cualificación asignada a cada unha das tres actividades que computan na cualificación. Na segunda oportunidade, recuperanse as partes non superadas na primeira. O plaxio e o fraude nalgunha das actividades a cualificación axustarase ao establecido no artigo 14. 4. Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario: "Na realización de traballos, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través da internet, sen indicación expresa da súa procedencia e, se é ou caso, ou permiso do seu autor/a, poderá ser considerada causa de cualificación de suspenso na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento".. NORMATIVA ACADÉMICA DE AVALIACIÓNS, CUALIFICACIÓNS E RECLAMACIÓNS https://www.udc.es/export/sites/udc/normativa/_galeria_down/academica/Normas_avaliacion_revision_reclamacion_consolidado_l.pdf

Fontes de información

Bibliografía básica	BIBLIOGRAFÍAPueyo, Javier et alt (2021). Ser joven entre dos crisis. Catarata. Madrid.Cueto, Begoña. y Suárez, Patricia. (2015): ?El papel de las políticas activas: una perspectiva desde las comunidades autónomas?, Ekonomiaz:revista vasca de economía. Núm. 87. 1º semestre, págs. 283-309.Rubio, Francisco. (2020). Las políticas de empleo en elámbito autonómico. Dykinson. Madrid. Vila, Francisco (Coord). (2017). Las políticas de empleo enel ámbito local. Diputación de Málaga. Málaga. Echeverría, Benito. (Coord) (2008). Orientación profesional. Barcelona: Editorial UOC TorresNavarro, Vicenç,Torres, Juán. e Garzón, Alberto. (2011). Hay alternativas. Propuestas para crear empleo y bienestar social en España.. Madrid: Editorial Sequitur Castillo, Juán José. (2009). La soledad del trabajador globalizado. Memoria, presente y futuro.. Madrid: Editorial Catarata Vence, Xavier. (2011). Crise e radicalización neoliberal. As alternativas silenciadas. Santiago: Editorial Laiovento Ruiz Viñals, Carmen. (Coorda) ((2006)). Políticas sociolaborales. Un enfoque pluridisciplinar.. Barcelona: Editorial UOC Garzón, Alberto.; Torres, Juán. e Navarro, Vicenç. (2012). Lo que España necesita . Bilbao: Editorial Deusto Bastida, Antonio. (2001) La inserción sociolaboral. Reflexiones sobre la práctica. Madrid, Popular. Casal, Joaquin. (2000). ?Modalidades de transición profesional y precarización del empleo?, en Cachón, Lorenzo. (ed.). La inserción profesional. Alzira, Germania, pp. 151- 180 GALLART, María Antonia. (2002). Educación y trabajo. Montevideo, Cinterfor. MARHUENDA, Fernando. (coord.)(2006). La cualificación profesional básica: competencias para la inclusión sociolaboral de jóvenes. Revista de Educación, nº 341. WEBGRAFIA Cedefop (2015). Cedefop. Recuperado o 17/07/2021 desde www.cedefop.europa.euEures (2015). Eures. Recuperado o 17/07/2021 desde https://ec.europa.eu/eures/public/es/homepage Eurydice (2015). Eurydice. Recuperado o 17/07/2021 desde http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/index_en.php Fundación Tripartita (2015). Fundación Tripartita. Recuperado o 17/07/2021 desde http://www.fundaciontripartita.org/ Ministerio de Educación, cultura y deporte (2015). Instituto Nacional de las Cualificaciones. Recuperado o 17/07/2021 desdehttp://www.mecd.gob.es/educa/incual/ice_incual.htmlMinisterio de Educación, cultura y deporte (2015). TodoFP. Recuperado o 17/07/2021 desde http://www.todofp.es/ Servicio Español para la Internacionalización de la Educación (2015). Servicio Español para la Internacionalización de la Educación. Recuperado o 17/07/2021 desde http://www.oapee.es/oapee/intro.html Servicio Público de Empleo Estatal (2015). Servicio Público de Empleo Estatal. Recuperado o 17/07/2021 desde http://www.sepe.es/ Xunta de Galicia (2015). Consellería de Educación. Formación Profesional. Recuperado o 17/07/2021 desde www.edu.xunta.es/fp/Xunta de Galicia (2015). Consellería de Traballo e Benestar. Recuperado o 17/07/2021 desde http://traballo.xunta.es/Xunta de Galicia (2015). Instituto Galego das Cualificacións. Recuperado o 17/07/2021 desde http://emprego.xunta.es/cualificacions/ Xunta de Galicia (2015). Observatorio ocupacional. Recuperado o 17/07/2021 desde http://traballo.xunta.es/observatorio-ocupacional Xunta de Galicia (2015).Servizo Público de Emprego de Galicia. Recuperado o 17/07/2021 desde http://emprego.xunta.es/cmspro/contido LEXISLACIÓN LEY 56/2003, de 16 de diciembre, de Empleo (BOE del 17 de diciembre de 2003). Orden ESS/1897/2013, de 10 de octubre, por la que se desarrolla el Real Decreto 34/2008, de 18 de enero, por el que se regulan los certificados de profesionalidad y los reales decretos por los que se establecen certificados de profesionalidad dictados en su aplicación. (BOE del 17 de octubre de 2013). REAL DECRETO 1128/2003, de 5 de septiembre, por el que se regula la Catálogo Nacional de Cualificaciones Profesionales. (BOE del 17 de septiembre de 2003). REAL DECRETO 1146/2011, de 29 de julio, por el que se modifica el Real Decreto 1631/2006, de 29 de diciembre, por el que se establecen las enseñanzas mínimas correspondientes a la Educación Secundaria Obligatoria, así como los Reales Decretos 1834/2008, de 8 de noviembre, y 860/2010, de 2 de julio, afectados por etas modificaciones. (BOE del 30 de julio de 2011). REAL DECRETO 1147/2011, de 29 de julio, por el que se establece la ordenación general de la formación profesional del sistema educativo. (BOE del 30 de julio de 2011).REAL DECRETO 1224/2009, de 17 de julio, de reconocimiento de las competencias profesionales adquiridas por experiencia laboral. (BOE del 25 de agosto de 2009). REAL DECRETO 1538/2006, de 15 de diciembre, por el que se establece la ordenación general de la formación profesional del sistema educatico (BOE del 3 de enero de 2007). REAL DECRETO 1558/2005, de 23 de diciembre, por el que se regulan los requisitos básicos de los Centros integrados de Formación Profesional (BOE del 30 de diciembre de 2005). Corrección de errores (BOE del 24 de enero de 2006). REAL DECRETO 229/2008, de 15 de febrero, por el que se regulan los Centros de Referencia Nacional REAL DECRETO 34/2008, de 18 de enero, por el que se regulan los certificados de profesionalidad (BOE del 31 de enero de 2008). REAL DECRETO 395/2007, de 23 de marzo, por el que se regula el subsistema de formación profesional para el empleo (BOE del 11 de abril de 2007). REAL

DECRETO 751/2014, de 5 de septiembre, por el que se aprueba la Estrategia Española de Activación para el Empleo 2014-2016.LEY 5/2002, de 19 de junio, de las cualificaciones y de la formación profesional LEY ORGÁNICA 5/2002, de 19 de junio de las Cualificaciones y de la Formación Profesional (BOE del 20 de junio de 2002). LEY ORGÁNICA 2/2006, de 3 de mayo, de educación (BOE del 4 de mayo de 2006). LEI 2/2007, do 28 de marzo, do traballo en igualdade das mulleres de Galicia. REAL DECRETO-LEY 10/2011, de 26 de agosto, de medidas urgentes para la promoción del empleo de los jóvenes, el fomento de la estabilidad en el empleo y el mantenimiento del programa de recualificación profesional de las personas que agoten su protección por desempleo. (BOE del 30 de agosto de 2011). LEY ORGÁNICA 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa. (BOE del 10 de diciembre de 2013). Ley Orgánica 3/2022, de 31 de marzo, de ordenación e integración de la Formación Profesional (BOE do 1 de abril d2 2022)«

Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Función titorial e orientación académica/652606002
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Inserción e orientación laboral/652606612
Materias que continúan o temario
Inserción e orientación laboral/652606612 Aprendizaxe e ensino dos módulos da especialidade de formación e orientación laboral/652606621
Observacións
USO SOSTIBLE DOS RECURSOS E SUPRESIÓN DO IMPACTO NEGATIVO NO MEDIO NATURAL. Os traballos entreganse en formato dixital.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías